

Open brief aan Mark Rutte, Hugo de Jonge en de Kamerleden van VVD, CDA, CU en D66.
‘Dit jaar werk ik 40 jaar in de zorg. Ik heb in die tijd heel veel verschillende zorgvelden gezien.’ En nu blijft Marjan Lommerse met een hele bittere nasmaak achter.

Dinsdag 16 juni werd voor de tweede maal gestemd over een motie die ingediend was door Lilian Marijnissen en Lodewijk Asscher voor een structureel betere waardering van zorgverleners. Deze keer ging het om een hoofdelijke stemming. De week daarvoor hadden de vier regeringspartijen al tegengestemd. De stemming bleef steken op 70 stemmen voor en 70 stemmen tegen. Alle Kamerleden van VVD, CDA, CU en D66 stemden tegen. Alle leden van de coalitie! Want het kost veel geld en dat geld is er niet is de mening van die coalitieleden.

Mag ik u even mee terugnemen naar het begin van de coronacrisis? Ik hoorde u op tv steeds weer spreken van ‘helden in de zorg’ en van ‘essentiële beroepen’. Ik heb even voor u opgezocht wat er precies onder essentieel verstaan wordt: heel belangrijk, cruciaal, van doorslaggevende betekenis, de kern vormend, wezenlijk. Zodra duidelijk werd dat het virus een groot probleem vormde werd in ons ziekenhuis gevraagd wat wij als werknemers konden bieden. Iedereen die maar enigszins kon meldde zich aan om mee te helpen.

Sneltreinvaart

We werden in *no time* bijgespijkerd via e-learnings en *oefen bootcamps*. Het ziekenhuis boog in sneltreinvaart om van de bekende werkelijkheid naar coronawerkelijkheid. Jullie kwamen met steunpakketten voor ondernemers, voor sectoren, voor individuele bedrijven die in de lucht gehouden moesten worden. Daar was weinig voor nodig, het gaf nauwelijks discussie in de Kamer. De zorg draaide intussen op volle toeren.

Op tv boze mensen van de horeca, bange schooljuffrouwen, teleurgestelde sportschooleigenaren. Allemaal terecht, het zijn onzekere tijden. De zorg zwoegde door, vaak met te weinig bescherming en onder zeer hoge druk. Er werd niet geroepen dat het niet kon, dat het onverantwoordelijk was, er werd niet gedreigd met werkweigering. Integendeel, de schouders werden eronder gezet.

Geen aandacht

Miljarden zijn er uitgegeven de afgelopen weken. Een paar weken terug hoorde ik een econoom op tv melden dat dat geld uiteraard wel weer terug moest komen en dat dat waarschijnlijk deels moet worden opgehoest door bezuinigingen in het onderwijs en de zorg. Ik mag hopen dat ik het verkeerd gehoord of verkeerd begrepen heb. En dan de hoofdelijke stemming op 16 juni. Het enige berichtje hierover op de NOS-app berichtte dat de stemming was blijven steken en dat de Kamerbel niet was afgegaan, waardoor Renske Leijten van de SP niet op tijd in de plenaire zaal was voor de stemming.

Hoe ironisch! En hoe kenmerkend voor de zorg: worden wij ooit wel echt gehoord? In mijn eigen krant, de *NRC Next*, stond niet eens een berichtje over de stemming. Op sociale media vielen mensen en masse over Renske die niet op tijd aanwezig was. Maar zou de verontwaardiging zich niet veel meer moeten richten op al die leden van CDA, VVD, CU en

D66 die tegengestemd hebben? Want eerlijk gezegd: jullie hebben me zó verschrikkelijk op mijn hart getrapt dat mij zelfs na drie dagen nog de tranen in de ogen schieten als ik erover nadenk.

Ik ben absoluut geen fan van een van de partijen die op dit moment het land besturen, maar de voorbije weken heb ik al jullie besluiten rondom de coronacrisis verdedigd. Ze waren echt niet allemaal goed, maar in een onbekende crisis is het moeilijk te bepalen waar je goed aan doet. Ik heb jullie beslissingen met respect aanvaard. Maar hoe zit het met jullie respect naar de zorgverleners? Jullie zouden je diep moeten schamen.

Het is een trap na voor alle zorgmedewerkers. De IC-verpleegkundigen van het ziekenhuis die uw dierbaren proberen te redden, het zorgpersoneel van het verpleeghuis waar uw moeder of vader haar of zijn laatste dagen slijt, het personeel dat uw gehandicapte zoon of dochter met veel liefde begeleidt, de mensen in de thuiszorg die met beperkte middelen hun zorg zo optimaal mogelijk zijn blijven geven. En al het zorgpersoneel dat ik hier niet met name heb genoemd. Al deze mensen trappen jullie op het hart.

Prestatie van formaat

Dat de zorg nooit de aandacht kreeg die zij verdiende wist ik al jaren. Ook het afgelopen jaar bleek dat weer, toen diverse zorgberoepen streden voor een betere CAO. Er werd maar mondjesmaat iets over gezegd in Den Haag. De zorg was vóór de coronatijd al in een miserabele staat. Te weinig personeel, te hoge werkdruk. Dat we de crisis tot nu toe hebben kunnen beheersen is een prestatie van formaat. Niet van Den Haag, maar van het zorgpersoneel.

Ondertussen hoor ik Den Haag ook niets melden over al die zorginstellingen die enorme uitgaven hebben moeten doen om de coronacrisis aan te kunnen, terwijl de inkomsten dramatisch terugliepen door het uitvallen van de reguliere zorg. Binnen mijn ziekenhuis wordt uit alle macht gezocht naar mogelijkheden om dit gat in de begroting te dichten. Dat belooft niet veel goeds voor de zorgmedewerkers de komende tijd. Wat gaat Den Haag hiermee doen? Houden we KLM in de lucht, maar laten we de zorg als een baksteen vallen?

Instroom

Wat denken jullie dat dit doet met mensen die in de zorg werken of erover nadenken om de zorg in te gaan. Eén ding weet ik zeker: dit komt de instroom in de zorg niet ten goede. Diezelfde instroom die broodnodig is, zoals de SER deze week aangaf.

Ik wil mijn betoog afsluiten met een les die ik vroeger van mijn moeder leerde: als je iets niet meent, zeg het dan ook niet. Dus niet roepen dat we helden zijn, en niet klappen. Loze woorden, een hol gebaar. Helden beloon je, die trap je niet na. Ik blijf achter met een heel bittere nasmaak en er is maar één gedachte die steeds weer bij mij bovenkomt: de zorg is er altijd voor jullie, maar jullie zijn er nooit voor de zorg.

Marjan Lommerse, Researchverpleegkundige en actief FNV lid.

Overhandigd aan leden van de Tweede Kamer op 23-06-2020 door FNV leden.